Skandinaviens Stjerne.

Organ for de Sidste-Dages Hellige.

Sandheden, Kundskaben, Dyden og Troen ere forenede.

Nr. 20. Den 15de Juli 1884. 33te Aargang.

Ikkemormoners Vidnesbyrd angaaende Mormonerne.

(Af Pastor John C. Kimball.)

Det er os en stor Fornøjelse at se Redaktionen for Bladet »Index«, som gjør Fordring paa at være Organet for Tankens Frihed, handle i fuldkommen Overensstemmelse med denne Fordring, i det den giver begge Sider af det mormonske Spørgsmaal paa denne for dette saa kritiske Tid en upartisk Drøftelse. For nogle Aar siden var det næsten umuligt at faa indrykket i et af Østens Blade Noget, der sigtede til at løse dette Stridsspørgsmaal i Følge billige og retfærdige Principper, endog vort unitariske Blad, saa berømt for dets Upartiskhed, nægtede efter at have fyldt flere Spalter imod Mormonerne at optage for den anden Side Vidnesbyrd fra de Forenede Staters Census og af saadanne Mænd som Biskop Tuttle, Overdommer White og Hon. Mc Cullough, hvilket simpelthen vilde have rettet Bladets Fejltagelser. Det er ingenlunde det største Spørgsmaal, som foreligger Almenheden, men det angaar visse Punkter af religiøs Frihed og dennes Forhold til den indre Overbevisning i højere Grad end noget andet og burde, ikke alene for dets egen Skyld, men i alle Religioners Interesser, have en fri og grundig Drøftelse.

Det Første, som bør gjøres i dette saa vel som i alle lignende Spørgsmaal, er at lade Mormonerne selv vederfares deres Ret og anerkjende hos dem Alt, som er værdigt og godt, og saa fra dette fordelagtige Standpunkt angribe det, som er slet og forkert. Hr. Potter taler om, hvor vanskeligt det er at blive bekjendt med de virkelige Kjendsgjerninger med Hensyn til deres Tilstand, efterdi saa mange modstridende Historier fortælles om dem, og han tilskriver hvad Godt, der siges om dem, til den Omstændighed, at Besøgende, som blot opholde sig en kort Tid blandt Mormonerne, faa kun et overfladisk Blik af Tingenes Tilstand, og ere saa forbausede over at se Mormonernes Velstand, at deres Vidnesbyrd har kun lidet Værd. Dette er maaske sandt i visse Tilfælde, men paa den anden Side maa man erindre, at det er endnu mere sandsynligt, at det Slette, som fortælles om dem, har sin Oprindelse i Fordom, sneverhjærtede Begreber og Selvhensyn hos dem, som

bo i deres umiddelbare Nærhed, og hvor saadanne Egenskaber findes, hjælper dette, at de bo i deres Nærhed, kun lidt til at forøge Værdien af deres Vidnesbyrd. Hvem kan fæste Lid til en Kaliforniers Beskyldninger mod Kineserne, eller til det, som en Mand, der har bosat sig paa Indianernes Land, siger imod disse, eller til en protestantisk Præsts Bemærkninger om Katholicismen? Ligeledes forholder det sig med hvad, Ikkemormonerne sige om deres mormonske Naboer. Den religiøse Fordom imod dem er uhyre stor, og denne Fordom forøges end mere ved at se deres Velstand, og, det maa tilstaaes, deres aristokratiske Holdning, og at de i social Henseende omgaaes udelukkende med hverandre. Det er forbausende, hvor denne Fordom forblinder ellers fornuftige Folk, saa at de ikke kunne se selv de mest almindelige Ting, der foregaar omkring dem. En, som skriver fra Salt Lake City til »The Christian Register«, forraader en saa stor Uvidenhed om deres Familieforhold, som enhver endog tilfældigvis Besøgende maa kunne se; en Anden beretter, at der hersker Uvidenhed og Drukkenskab iblandt deres Ungdom — Noget, som den allerringeste Undersøgelse vilde modbevise; og atter en Anden er helt uvidende om et Forhør, som maa have været afholdt i hendes umiddelbare Nærhed.

Selv hvor denne Fordom ikke eksisterer blandt de Besøgende, er Frygten for den i Andre ofte Aarsagen til, at de sande Kjendsgjerninger ikke bekjendtgjøres. Kort efter mit Besøg i Salt Lake City kom jeg i Selskab med en Baptistpræst, som havde tilbragt nogle Maaneder der til Gavn for sin Helbred. Som naturligt er, sammenlignede vi vore gjorte Erfaringer; han fortalte mig hvilket Mishag til og forkert Opfattelse om Mormonerne han havde erholdt i sit Hjem og bragte med sig til Utah, men at dette forsvandt lidt efter lidt, og at hans Mishag vendte sig til Beundring. Jeg spurgte ham om, hvorfor han ikke for Retfærdigheds Skyld publiserte sine Iagtagelser i nogle af Østens Blade. „Det vilde aldrig gaa an," udbrød han, „jeg skulde kun ruinere min Anseelse, og Ingen vilde tro mig. Man vilde enten sige, at jeg var bleven en Polygamist, eller ogsaa, at jeg var en godtroende Taabe, og at Mormonernes Smiger havde forblindet mig med Hensyn til deres Forbrydelse. Redaktøren af et populært Maanedsskrift sendte en Afhandling angaaende Utah, hvilken fra et literært Standpunkt gav en genial Beskrivelse over Mormonernes sociale Forhold, tilbage med de Ord: „Jeg tvivler ikke om Sandheden af Deres Skildring, men det vilde ruinere os at publisere den." Da to Damer fra Utah kom hele Vejen herned i den Hensigt at overvære Kvindernes Stemmerets Konvention for at fremlægge Resultatet af Kvindernes Stemmerets Udøvelse i Utah, turde man ikke give dem Adgang, fordi det vilde, sagdes der, kompromittere dens Venner her i Østen.

Uagtet alle disse Vanskeligheder findes der dog Ikkemormoner, hvis Synsmaade er udstrakt nok til at kunne betragte Mormonismen, som de vilde enhver anden Religion, og som have Mod nok til at fremlægge paa en upartisk Maade det, de have set, for Offentligheden. Nogle af dem ere Mænd, som i længere Tid har boet i Utah og været i næsten daglig Berørelse med dets Folk, saa de med Vished vide, hvorom de tale, medens Andre om end kun Besøgende ere Rejsende med den udstrakte Verdenskundskab, der vilde forebygge, at de skulde blive bedragne eller blændede af nogen som helst

Smiger eller udvortes Glimmer. For nu at kaste et paalideligt Lys paa Spørgsmaalet angaaende hvad, Mormonerne virkelig ere, og for at stadfæste det, Hr. Curtis og andre af os mindre bekjendte Skribenter have af egen Jagtagelse sagt om dem, lad mig anføre i Korthed flere af disse Mænds Vidnesbyrd, som ikke kan modsiges.

Velærværdige D. S. Tuttle, Biskop over den episkopale Kirke i Utah, en Mand, som har boet i Salt Lake City fem og tyve eller tredive Aar, og hvis Evne og Dygtighed til at afgive en retfærdig Dom angaaende dem ikke kan betvivles af Nogen, siger i et Foredrag, som han holdt i New York i November 1877, hvilket var publiseret i Bladet »The Sun«: „Jeg ved, at Folket her i Østen dømmer dem uretfærdigt. Vi ere vante til at betragte dem som en usædelig, hovmodig og oprørsk Pøbel, som kun har til Formaal at trodse de forenede Staters Regjering og spotte den kristne Tro; men dette er ikke Tilfældet. Jeg ved, at de ere tro, ærlige og gudhengivne Arbejdere."

Hon. Hugh Mc. Cullough, Exfinantsminister af de forenede Stater, skriver i »New York Tribune« af 29de Marts 1877: „Folket i de forenede Stater skylde Mormonerne Meget. Man kan ikke undgaa at beundre deres Mod, Udholdenhed og Taalmodighed. De have opdyrket en Region, som vilde, hvis det ikke havde været for dem, vedblevet at være øde. De have bragt mange tusinde fredelige, stræbsomme og dygtige Mennesker her til Landet og i stor Grad forøget Nationens Velstand. Man burde sende dem gode Dommere og hæderlige Embedsmænd, men i andre Henseender lade dem passe sig selv. Deres Historie vil afgive rigt Stof for filosofiske Betragtninger; men der er ingen Fare for, at de skulde kunne frembringe en social politisk Omvæltning"

Bayard Taylor siger: „Vi maa tilstaa, at Salt Lake City er en af de mest rolige, ordentlige og moralske Stæder i Verden. Som et Folk ere Mormonerne de mest maadeholdne af alle Amerikanerne. De ere kyske, arbejdsomme og i Almindelighed muntre og ved godt Mod."

Dr. Miller, Redaktør af »Omaha Herald«, siger: „Til evig Ære for Mormonfolket og deres System bliver det sagt, at for fem og tyve Aar vare saadanne Aarsager til moralsk Nedværdigelse som: Brændevinskneiper, Horehuse, Spillehuler og alle dermed følgende Onder og Laster aldeles ukjendte i Utah; men nu vinde disse Uhyrer Fodfæste i Salt Lake City, og det, som fordømmer os Kristne mest, er, at det er kun ved snedige Udflugter og Omstyrtning af Mormonernes Myndighed, at disse og beslægtede Onder have faaet Indgang blandt dem."

Fru Emily Pitt Stevens, Redaktør af »Pioneer« en Damejournal, siger: „I Salt Lake City er der mindre, Norden, Drukkenskab, Spil, Lediggang, Tyveri og Forbrydelse af enhver Slags end i nogen anden Stad med samme Befolkning i hele vort Land om ikke paa hele Kloden."

Ældste Miles Grant, den velbekjendte Adventist Prædiker, siger: „Der er mindre Løsagtighed i Salt Lake City end i nogen anden By i de forenede Stater, og om vi skulde opfostre en Flok Børn i disse Ugudelighedens sidste Dage, vilde vi have mindre Frygt for deres moralske Fordærvelse i denne By end i nogen anden."

General Thomas L. Kane, Guvernør af Pensylvania, efter et fire Aars Op-

hold blandt Mormonerne, siger: „Jeg har ikke hørt en eneste Beskyldning imod dem som et Folk — imod deres Levnets Renhed, deres Oprigtighed, deres Toleration af dem, som holde forskjellige religiøse Anskuelser, Agtelse for Lovene og Hengivenhed for den konstitutionelle Regjering, hvorunder vi bo — uden at jeg ved af min egen Jagtagelse og af Andres Vidnesbyrd, at den var falsk."

R. N. Baskin, forenede Staters Actor for Utah og en streng Anti-Mormon, aflagde det følgende Vidnesbyrd under Ed for de forenede Staters Repræsentanthus's territoriale Udvalg: „Jeg har boet i Utah de sidste fem Aar. Jeg maa til Mormonernes Ros sige, at de ikke lade Religion have nogen Indflydelse over dem i retslige Sager. Jeg har aldrig opdaget nogen Partiskhed i denne Henseende, skjønt jeg i Førstningen forventede det. Jeg har havt med Sager at gjøre, hvor de stridende Parter vare Mormoner og Ikkemormoner, og til min Forbauselse saa jeg, at den mormonske Jury gjorde hvad Ret var." En saadan edelig Forklaring af en forenede Staters Embedsmand burde have mere Vægt, end hvad en Skribent nylig skrev i et religiøst Blad, at ni Tiendedele af Territoriets Befolkning have gjort den Pagt, at de ville paa alle Maader omgaa Rettens Fordringer, og dog afslog samme Blad at optage den.

Et specielt Udvalg fra Nevadas Senat, hvilket blev beskikket til at drøfte Spørgsmaalet om at forene Utah med Staten Nevada, gav følgende Rapport: „Utah har ingen Gjæld hverken paa Territoriet eller Countierne. Handelen med stærke Drikke er under fuldkommen Kontrol. Der taales ingen Spillesale eller berygtede Huse. Dets Skolesystem er fortrinligt og egner sig særdeles godt for Mængdens Behov." Dette er et officielt Dokument, der burde have mere Troværdighed end det, som Professor Marsden skriver i »Christian Union«, „at ikkemormonske Lærere ere forbudte Adgang til deres Skoler, og at Mormonernes Lærdomme læres uforstyrret i disse."

Overdommer White, Medlem af de forenede Staters territoriale Højesteret, i det han taler til Grand-Juryen i den berømte Mountain Meadows Retssag, siger: „Det gjør intet til Sagen, hvor meget jeg adskiller mig fra Mormonerne i Tro, eller hvor meget de adskille sig fra det amerikanske Folk i Religionssager, naar man bedømmer dem efter en Maalestok, som Verden anser retfærdig, fortjene de vor Agtelse i meget højere Grad end hvad, de hidtil have erholdt. Stræbsomhed, Sparsommelighed, Ærlighed, Maadeholdenhed og med en Undtagelse — Loven mod Polygamiet — streng Lydighed mod Lovene ere deres Hverdags Dyder. De have forløst dette Land fra sin Ufrugtbarhed og gjort det til Opholdssted for et talrigt Folk, blandt hvem der aldrig ses en Tigger, og Fattighuse ere hverken kjendte eller nødvendige."

Med Hensyn til Mountain Meadow Blodbadet — en Forbrydelse, som man i Østen bestandig skylder dem for — sagde de forenede Staters Actor, som førte denne Sag, i sin Tale under Forhøret: „Jeg har nu uophørligt for tre Maaneder været beskjæftiget med at undersøge Fakta og Alt henhørende til Blodbadet, og jeg har givet Juryen uomstødelige skrevne Beviser paa, at Mormonkirkens Authoriteter vidste Intet om Slagteriet, til efter at det var sket. Jeg har havt i denne Sag al den Hjælp fra Mormonerne, som nogen Embedsmand kunde forlange, i hvad Sag det

end var." (Se Rapporten over dette Forhør.) Hvor kunde noget være mere tydeligt og paalideligt? Alligevel kunde jeg ikke faa disse Ord indrykkede i et foregivent frisindet religiøst Blad til Svar paa en Beskyldning, som dette Blad publiserede imod Mormonerne, at de vare skyldige i denne Forbrydelse!

I sit Værk »City of the Saints«, publiseret af Harpers — et meget omstændeligt og upartisk Værk — siger Capt. Burton blandt saa meget Andet: Mormonismen er i Virkeligheden de Fattiges Tro. Jeg kan ikke andet end tro, at dens Tilhængere vinde baade i moralsk, fysisk og aandelig Henseende ved at komme til Utah. Med Hensyn til Moralitet staar Mormonsamfundet vist højere end noget andet med det samme Antal Medlemmer. Straffen for Overtrædelser mod Kyskhed, Moralitet og Sædelighed er meget stræng. Jeg fandt særdeles stort Behag i deres religiøse Tolerance. Mormonerne ere i Sandhed de mindst fanatiske af vore Religionsbekjendere; ligesom Hinduerne ønske de, at Alle skulle have Frihed til at gaa sin egen Gang; men dog gjøre de Fordring paa, at de i deres Religion og dens Udøvelse ere Andre overlegne."

Blandt de senere Vidnesbyrd i den samme Retning er det af Hr. James W. Barclay, Parlamentsmedlem, en engelsk Besøgende med en retfærdig og sund Dømmekraft. Han siger i sin Artikel, der publiseredes i »National Quarterly Reviews« Januarnummer: „Mormonsamfundet er ligesom en stor Familie, der er sammenbunden ved Pligter og Rettigheder. En Hovedpligt hos dem er at bære Omsorg for de Syge og Trængende. Ethvert Individ har fuldkommen Handlingsfrihed. Der er ingen Tvang paa nogen Mormon uden den, som den offenlige Mening blandt hans Troesfæller medfører, og ingen anden er mulig. Alle ere lige. Der findes ingen særegen begunstiget Klasse eller Kaste blandt dem. I den fuldeste Betydning regjerer Folket sig selv." Disse Erklæringer anbefales især til Overvejelse for dem, som for Mangel paa Andet beskylde Mormonismen for at være et udstrakt og ubøjeligt Præstevælde, hvorunder Ingen er fri. „Jeg gjør den Slutning, at Hadet mod Mormonerne skylder sin Oprindelse til den store Mængde hungrige Embedsjægere, som vilde komme i Besiddelse af Utahs fede Embeder, dersom Folket mistede sin Stemmeret og politiske Rettigheder, og ligeledes til Missionærerne, som sendes derud for at omvende Mormonerne fra deres Vildfarelse, og hvis Løn afhænger af den Opvækkelse, de kunne gjøre. Dersom Mormonerne kunde paa engang berøves deres politiske Rettigheder, vilde Ikkemormonerne kunne erholde fem hundrede gode Embeder i Utah — mon fri Religion vil være Saadanne behjælpelige? Det er en stor Fejltagelse at tro, at der ikke findes dannede Kvinder blandt Mormonerne. Nogle af disse have stræbt med megen Dygtighed til Forsvar for Polygamiet. De unge Damer vare ligesaa frie og uafhængige som i nogen anden Del af de forenede Stater. Deres Forretnings- og Embeds-mænd kunne i enhver Henseende maale sig med den samme Klasse i de østlige Stater. Deres Høflighed, Sjælsevner og Intelligents gjorde et dybt Indtryk paa mig, de udvise en rolig, selvtillidsfuld Holdning og opføre sig som »Gentlemen«. De overgaa langt Ikkemormonerne, som findes iblandt dem, i Moralitet. Statistikken beviser paa det bestemteste, at Mormonerne ere et ædrueligt, lovefterretteligt Folk, der, hvad end deres uvidende og fordomsfulde Fjender sige til det modsatte, holde

sig i Besynderlighed fri fra alle grove Laster. Lad mig til Slutning sige, at jeg gik til Utah forudindtagen imod Mormonerne; men efter selv at have set dem og undersøgt deres Forhold, kom jeg til den Slutning, at med Undtagelse af Polygamiet er der Meget i Mormonernes Organisation, som man maa beundre og respektere, samt at Mormonerne ere underkastede mere urigtig Fremstilling og ærekrænkende Beskyldninger end noget andet Samfund, hvormed jeg er bekjendt."

Ligesaa klart og gunstigt er Philip Robinsons Vidnesbyrd om dem. Han er en Engelskmand, som har rejst over hele Verden; han er Korrespondent for »London Telegraph«, har stor Erfaring og er i enhver Henseende paalidelig. Efter et tre Maaneders Ophold blandt Mormonerne i 1882 siger han i sit Værk »Saints and Sinners«, en meget interessant Bog: „Jeg har set, talt med og opholdt mig hos Mormon Mænd og Kvinder af alle Klasser, og jeg har aldrig i mit Liv i noget kristent Land kommet i Berøring med større Gudsfrygt, Ædruelighed og Kjærlighed til Næsten. Jeg siger dette med Overlæg. Uden den allerringeste Skinhellighed staa disse Mennesker i Ord og Handling paa et saa højt kristeligt Trin, som jeg nogensinde havde tænkt at faa se Mænd og Kvinder staa. Mormonerne ere Landmænd med mange af disses Fejl, men ogsaa i Besiddelse af mange af Menneskehedens bedste Dyder. Kvindernes Opførsel, naar man sammenligner dem med deres Søstre i Washington eller Brighton, ere Mønstre paa Anstændighed, og Børnene ere just saadanne sunde, kraftige og smukke Børn, som man ser paa Landet eller ved Søkysten i England. Piger fødte i Utah af polygamisk Herkomst ere meget smukke og opføre sig med orientalsk Værdighed. Der er ikke det mindste, saa vidt mine Jagttagelser gaa, som har kunnet faa mig til at tro, at der hersker noget af den Usædelighed i Salt Lake City, hvorom der er skrevet saa Meget; men paa den anden Side overordentlig Meget til at overbevise mig om, at der hersker den største Anstændighed og Selvrespekt. Det vilde være meget ufornuftigt at tilskrive Folkets naturlige Munterhed en anden Karakter, end den i Virkeligheden har. Jeg ved ogsaa af Lægers Erklæring, at Utah afgiver et praktisk Bevis paa Urigtigheden af deres Paastand, som angribe deres ægteskabelige Forhold med fysiologiske Grunde. Sundere og stærkere Mennesker har jeg aldrig set; blandt Kvinderne saa jeg mange med fine Ansigtstræk, men især lagde jeg Mærke til den Sundhedsfylde, som hos Alle syntes at være Regelen. Indbyrdes Kjærlighed er et af de Baand, som sammenbinde Mormonernes Forening. Det er offenligt bekjendtgjort, at Biskopperne i de forskjellige Byer skulle paase, at Ingen, det være sig Mormon eller Ikke-Mormon, gaar hungrig. Hvilken en Modsætning, naar man vender sig fra denne udstrakte Godgjørenhed og betragte deres uendelige Smaalighed, hvilke kalde hele Mormonsamfundet „Polygamiets nedrige Afkom". I Stedet for at Mormonerne som et Folk skulde gjøre sig skyldig i Banden og Sværgen, saa maa Enhver tilstaa, at de ere meget omhyggelige i deres Tale, og at de i denne Henseende have meget tilfælles med Kvækerne. De have stridt haardt for at forebygge Salget af stærke Drikke, og det er ikke alene Mormonernes Ledere, men Folket selv, som ikke ønsker at have Drukkenbolte blandt sig."

Ligesaa stærkt er Hr. Robinsons Vidnesbyrd imod den Beskyldning, som saa ofte gjøres af dem, der i andre Hen-

seender ikke kunne benægte deres Dyder, at Folket er i Trældom under Præstevældet. Faktum er, at næsten Enhver er en Præst, og det vilde være ligesaa latterligt at tale om Utah som trælbunden under Præstevældet, som at sige at hele Landet var trælbunden under „Stemmevældet". At betale Tiende er en fuldkommen frivillig Sag. Dersom Utahs Kvinder ere i Trældom, saa elske og skattere de højt de Baand, som binde dem. De ere i Dag i den frie og uindskrænkede Udøvelse af langt større politiske og sociale Rettigheder end Kvinderne i nogen anden Del af de Forenede Stater. Det er ikke sandt, at Kirken griber ind i Folkets hjemlige Forhold. I det jeg tænker paa de Samfundsklasser, hvorfra deres Mænd og Kvinder ere komne, og den Fattigdom, hvori de næsten Alle ankomme til Utah, saa kan jeg oprigtigt ikke andet end beundre det System, som har kunnet sammensmelte saadanne ikke meget lovende Bestanddele til et forenet Hele.

Med Hensyn til den urigtige Fremstilling af Mormonismen siger han: „Hvorfra erholder Almenheden sine Begreber om Mormonerne? Kun fra deres Fjender. Jeg har gjennemlæst, hvad der er blevet skreven om dette Emne, og jeg kjender ingen upartisk Bog senere end Burtons »City of the Saints«, publiseret i 1862, som jeg kunde anbefale Nogen at læse. Saavidt mig er bekjendt foreligger der ikke Offenligheden et eneste ikkemormonsk Værk, uden at det er helt upaalideligt paa Grund af dets Fordrejning af de virkelige Kjendsgjerninger. Hvorledes kan man respektere saadanne Mænds Literatur, hvilke uden at kjende det Mindste til Mormonerne beskylde dem for at være hengiven til Banden, Horeri og Drukkenskab? Disse Mænd skrive om Mormonernes Fattigdom, Raahed, stadige Forræderi mod de forenede Stater og gudsbespottelige Forkastelse af Bibelen, og dog ere de ikke selv bekjendte med et eneste Bevis for deres Paastand uden det, som de erholde, af hvad saadanne Mænd have skrevet, som, de vide, ikke fortjene den mindste Tiltro, eller ogsaa af Apostaternes ærekrænkende Beskyldninger, og hvormegen Tillid, man kan fæste til Apostaters Udsagn, har Historien længst underrettet os. Det, jeg skriver, er virkelige Kjendsgjerninger, og jeg, som har opholdt mig blandt Mormonerne og været hos dem, kan forsikre mine Læsere om, at der under mit Ophold der ikke gik en Dag bort, uden at jeg følte mig bedrøvet over de falske Beskyldninger, som dette Folk har maattet lide under."

Endnu mere slaaende ere de Vidnesbyrd om deres Intelligense og Dyder, som vi erholde af den officielle Statistik. I Salt Lake City vise de publiserede Rapporter, at der var i 1881 fjorten Gange saa mange Arrestationer gjorte blandt Ikkemormonerne i Forhold til deres Antal som blandt Mormonerne, og naar man paa samme Maade tager hele Territoriet, stod Forholdet mellem Forbryderne, der hensade i Tugthuset, som 46 Ikkemormoner til en Mormon! I Følge de forenede Staters Census har Staten Massachusetts i Forhold til Folkemængde fire Gange saa mange Forbrydere som Utah, fire og en halv Gange saa Mange i Galehusene og ni Gange saa mange Betlere.

(Fortsættes).

Skandinaviens Stjerne.

Den 15de Juli.

Utah Affærer i Kongressen.

I et Telegram fra Washington dateret den 19de Juni siges der, at Senatet har vedtaget et Lovudkast for at hindre Mormonerne i Udøvelsen af deres Skikke og for at regulere Utah Anliggender i Overensstemmelse med Landets Love. Det er formodentlig samme Udkast, der fremlagdes for Senatet af Senator Hoar, og som vi omtalte i et tidligere Nummer af dette Blad. Det lader næsten utroligt, at en Forsamling af vise Mænd som de forenede Staters Senat kunde vedtage en Lov, der er et saa stort Brud paa de Rettigheder, som de forenede Staters Grundlov tilsikrer enhver af Landets Borgere; men selv om Senatet har vedtaget at gjøre dette Udkast til Lov, saa tvivle vi meget om, at Repræsentanthuset vil kunne bevæges til at følge Senatets Eksempel. Vi haabe for Landets Skyld, at der endnu er for megen Ære blandt Landets Repræsentanter til at gjøre et saa vilkaarligt Indgreb i Ejendomsretten og de borgerlige Rettigheder. Der er kun faa Mænd, som have moralsk Mod nok til at tale de Fortryktes Sag, især om disse henhøre til de foragtede Mormoner. Kongresmændene synes især at frygte, at de skulle blive ansete for at sympathisere med Polygamiet, om de skulde tale imod noget af de Lovforslag, som gjøres mod Mormonerne. Mange af dem forstaa meget vel, at Polygamiet kun er et Paaskud, som bruges for at ophidse Folkets Stemning imod Utah, og at den virkelige Hensigt med denne fjendlige Lovgivning er at berøve Folket sine politiske Rettigheder og skjænke Embederne til de hungrige Embedsjægere, hvis Tænder have i saa mange Aar løbet i Vand efter dem; desuagtet tør de ikke engang nægte at stemme for saadanne skjændige Lovforslag, som de vide ere en Krænkelse af den amerikanske Konstitution og Frihed. En saadan Ophævelse af et Folks Rettigheder og Privilegier vil blive brændemærket af Fremtidens Historieskrivere som et Sidestykke til det nantiske Edikts Ophævelse i Frankrig under Protestantforfølgelsen der. I Modsætning til den Fejghed, som saa Mange lægge for Dagen, fortjener en Mand som Senator Brown des mere Ros for sin djærve Forsvarstale for Utahfolket og fuldstændige Blottelse af dette Lovudkasts Skjændighed. Endskjøndt Senator Brown udtalte sig i stærke Udtryk mod Polygamiet, saa prøvede dog Senator Hoar paa at revse ham med den saa frygtede Svøbe: Beskyldningen for at sympathisere med Polygamiet. Dette havde dog ingen Virkning paa Hr. Brown. Med bidende Satire viste han, at Ny-Englands Senatorer vare saa villige til at ordne andre Folks Anliggender, medens hver af dem havde nok at gjøre med at feje for sin egen Dør. Han viste ved Statistik, at der i hver af Landets større Stæder var mere Overtrædelse af det sjette Bud end i hele Utah, selv om man regnede de polygamiske Ægteskaber med til denne Klasse Forbrydelser.

Han henledte Senatorernes Opmærksomhed paa et Onde, som fra Aar til

Aar tiltager i en foruroligende Grad, nemlig den store Mængde Skilsmisser, der finde Sted i de østlige Stater. Dette var modsat Jesu Lærdom, og dog gjordes der Intet for at standse det. Han anførte Jesu Ord hos Matthæus: „Hvo som skiller sig ved sin Hustru uden for Hors Skyld og tager en Anden til Ægte, han bedriver Hor, og hvo som tager en Fraskilt til Ægte, bedriver Hor," og sagde: „Skjønt Staternes Love hjemle Skilsmisse, og Giftermaal med en Anden, saa er det dog i Følge Guds Lov meget tydeligt, at Giftermaalet med den første Hustru ikke er opløst paa en retmæssig Maade, dersom den ovennævnte Overtrædelse ikke er Aarsag til Fraskillelsen, og følgelig er en Mand, som har fraskilt sig en Hustru og giftet sig med en anden, skyldig i Polygami."

Senator Hoar holdt en meget bitter Tale imod Utahs Befolkning. Han tilstod, at hans Lovudkast indeholdt strenge Forordninger, men dog frasagde han sig at have havt til Hensigt at indskrænke Religionsfriheden. Han ønskede, at Alle skulde have fuldkommen Troesfrihed — men kun i deres Indre. Han ved nok, at Konstitutionen tilsikrer Enhver uhindret Religionsudøvelse, men søger at omgaa dette ved at erklære, at Ægteskab ikke hører til Religionsudøvelse. Ægteskab anses i den katholske Kirke som et af de syv Sakramenter; altsaa er Ægteskab en yderst vigtig Del af den katholske Religion. Hvem har Ret til at sige, at de Sidste Dages Helliges Ægteskab ikke er en Del af deres Religion? Hr. Hoar byggede sin Bevisførelse paa de løgnagtige Rygter, som ere udspredte om de Sidste Dages Hellige af deres Fjender. For Eksempel naar han beskylder Mormon Jurymændene for at være partiske mod deres egne Troesfæller, saa beskylder han dem for Noget, som er saa ofte bleven bevist at være Usandhed. Det er klart, at Hr. Hoar ved at gjøre denne Beskyldning kun har til Hensigt at paavirke den offenlige Stemning imod Utahfolket, for han ved, at den halve Del af Jurymændene tages af Ikkemormonerne, der kun udgjøre en meget ubetydelig Del af Territoriets Indvaanere; desforuden ere Dommerne og alle Rettens Embedsmænd Ikkemormoner, og naar der er Spørgsmaal om Polygami, søge Aktor og Dommer ganske at udelukke Mormonerne fra at have Sæde i Juryen, som bedømmer saadanne Sager. Om der er nogen Grund til at klage, saa er det paa Mormonernes Side; thi Loven om Jurymændenes Udvælgelse, endogsaa som den nu er, er højst uretfærdig, i det den giver en ubetydelig Minoritet Ret til lige saa mange Jurymænd som den overvældende Majoritet af Befolkningen. Embedsmændene, som sendes til Utah, ere ikke tilfredse hermed, men søge ved at fordreje Lovens Betydning at umuliggjøre en Mormons Optagelse i Grand-Juryen, den Afdeling af Juryen, som opdager og anklager Forbrydere. Endskjønt Hr. Hoar ikke kan være uvidende herom, siger han dog i sin Tale: „I Utah ser man Juryer, hvis Øjemed er ikke at lære en Sags Kjensgjerninger at kjende, men derimod, hvor en Mormon og Ikkemormon føre Sag imod hinanden, er Spørgsmaalet: Hvad Kjendelse vil begunstige Mormonen? Hvor grænseløst ugrundet denne Paastand er, belyses af det ovenforstaaende.

Hr. Hoar angriber ogsaa Skolevæsenet i Utah. Religionsundervisning er ikke tilladt i de offenlige amerikanske Skoler, ejheller maa Skolebøgerne, som bruges i disse Skoler, omhandle Religion. Hr. Hoar siger: „I Utah Skoler bruges Skolebøger, der kun ere beregnede paa at oplære Børnene i Lærdomme, som, vi tro, ere helt uoverensstemmende med Kristendom og Civilisation." Da vi for

mange Aar have havt med Skolevæsenet i Utah at gjøre, ere vi godt bekjendte med denne Sag, og vi vide, at dette fra først til sidst er Usandhed. Vi ere bekjendte med næsten enhver Skole og Skolelærer i et af de største Countier i Utah, og i ingen af disse Skoler læres Religion i nogen som helst Form. Skolebøgerne ere den samme Slags, som benyttes i den Del af Landet, hvor Hr. Hoar har hjemme. De ere udgivne og trykte i Staterne og ere der de mest populære Skolebøger. De indeholde kun Uddrag af de bedste Forfattere i det engelske Sprog. Hvad er Hr. Hoars Hensigt med disse ugrundede Beskyldninger? Simpelthen den, at faa Folket i de Forenede Stater til at tro, at Utahs lovgivende Forsamling har vedtaget Love, der gjøre Utahs Skoler til Undervisningsanstalter i Mormonismen, og at den derfor burde afskaffes. Der hersker i Amerika en afgjort Modvillie mod al Religionsundervisning i Landets Skoler; Folket er næsten ligesaa ømfindligt paa dette Punkt, som med Hensyn til nogen som helst Indskrænkning af Pressefriheden. Hr. Hoar ved dette og søger at drage sig denne Stemning til Indtægt for sit Lovforslag om at berøve et uskyldigt Folk dets politiske Rettigheder.

Midlerne, som bruges til at forsvare en Sag, ere ofte Kjendetegn paa selve Sagens Godhed eller Slethed. En retfærdig Sag behøver ikke at tage sin Tilflugt til Løgn og Underfundighed. Det jesuitiske Princip: „Enden helliger Midlerne", er et altfor afskyeligt Princip til at kunne hyldes af rettænkende Mennesker. En retfærdig Sag behøver kun den nøgne Sandhed til sit Forsvar; denne kan maaske for en Tid miskjendes, men den vil dog sejre tilsidst.

Uddrag af Korrespondance.

Ældste S. Peterson, som arbejder i Aarhus Konference, skriver fra Horsens den 7de Juli 1884.

„Veile Gren har i sin Tid været en Konference af ikke liden Betydenhed, men er nu en Gren af Aarhus Konference med omtrent et hundrede Medlemmer, og lejer kun et Forsamlingslokale. For lidt over et Aar siden var der i Horsens en saadan Pøbelforfølgelse, at vi maatte ophøre at holde offenlige Forsamlinger. Øvrigheden nægtede os deres Beskyttelse, og vi nødtes til at tage andre Forholdsregler, og i Praxis anvende det velbekjendte gamle Ordsprog, som lyder: „Hver Mand er Politi i sit eget Hus". Dette hjalp. Vi forbød Saadanne Adgang, paa hvis Ansigter kunde læses: „Fredsforstyrrer", og var derved i Stand til at holde Orden i vore Forsamlinger, at føde de Hellige med Livets Ord og glæde os tilsammen ved den Helligaands Indflydelse. Vi have ikke gjort megen Fremgang i at vinde Sjæle til Troen paa den sande Gud; dog er der nogle faa Oprigtige, der have havt Mod nok til at undersøge Sandheden og antamme den, uagtet al den Løgn og Bagvaskelse, som er bleven udslynget imod os som et Folk. De Oprigtige adspørge ikke Mormonernes Fjender om Lærens Sandhed, men henvende sig til Gud i Bøn og Paakaldelse, og derved erholde de et Vidnesbyrd i deres Hjær-

ter ved Syner, Drømme, Aabenbarelse, og ved Evangeliets Kræfter og Gaver.

For en kort Tid siden blev en ung Pige døbt her, som havde nogle Saar i Hovedet, der vare ansete som ulægelige. Brødrene salvede hende med indviet Olie, efter at hun havde modtaget Daabsordinancen, og nu er hun fuldkommen helbredet og glæder sig meget i Evangeliet. Jeg fristes til at spørge: Er Mormonernes Bedrageri gaaet saa vidt, at de kunne paavirke deres Medmennesker til at modtage Drømme og Syner, og ledsage disse med en saa himmelsk Indflydelse, at Individer erklære, at de aldrig før have følt sig saa lykkelige? Ere de komne saa vidt i deres „Bedrageri", at de ved Tro paa Gud og Bøn til ham kunne helbrede Syge, som Doktorne opgive alt Haab om at kunne kurere? Ved at betragte dette føler jeg til at udbryde: „Der er en Gud i Himlen, som kundgjører hemmelige Ting og som aabenbarer sin Villie til dem, som tragte efter at kjende den, og priset være hans Navn."

Jeg takker for Deres Opmærksomhed mod mig med Hensyn til min Helbred, og kan med Glæde tilmelde Dem, at jeg er betydelig bedre, end da vi saas i Aarhus. Jeg takker ogsaa Herren derfor, og maa han velsigne Dem, Broder Lund, med Visdom til at udføre Deres høje Kalds Pligter, og ligeledes Brødrene, som arbejde paa Kontoret. En venlig Hilsen fra os alle.

Ældste A. Petersen skriver fra Visby paa Gotland, den 5te Juli 1884:

Jeg kom hertil den 12te Juni dette Aar, og har siden den Tid i Forening med Broder Bood rejst omkring i Grenen og afholdt nogle Forsamlinger, der have tildels været godt besøgte af vore Venner, og 4 Personer have modtaget Daab.

Jeg giver Dem hermed en lille Skildring af den i Historien saa vel bekjendte Wisby, hvis Begyndelse man troer at kunne føre tilbage til Midten af det 11te Aarhundrede. Gjennem nogle af de paafølgende Aarhundreder var denne Stad Nordens berømteste Handelsstad. Kjøbmænd fra fjærne Lande dreve dengang store Forretninger her; pragtfulde Kirker bleve byggede, af hvilke man endnu finder mange Ruiner, der vidne om Fortidens Storhed. En Mur, 11,200 Fod lang, omgiver Størstedelen af Staden; den er noget af det Mærkeligste, jeg nogensinde har set, og gjør et forunderligt Indtryk paa Beskuerens Sind; Murens Højde varierer fra 20 til 30 Fod. Her og der ere Taarne indbyggede i Muren, 28 i Antal. og mange af dem have en Højde af 60 til 70 Fod; men paa nogle Steder ere Murene og nogle af Taarnene forfaldne. Sagnet siger, at da denne Stad stod i sit Flor, spandt Kvinderne der paa Guldténe og Svinene aade af Sølvtrug. Efter at Kong Valdemar Atterdag havde erobret Staden i Aaret 1361 har den stadigt aftaget i Velstand og gaaet tilbage, saa at der nu kun er en ubetydelig Drift med Søfart, Handel og Industri. Byen tæller mellem 6,000 à 7,000 Indvaanere.

I Aaret 1860 blev denne Ø for første Gang besøgt af en Ældste af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, nemlig T. Hallgren, som begyndte at udsprede Bøger og Skrifter der, samt prædike Evangeliet baade privat og i offenlige Forsamlinger, og den 13de Januar 1861 forrettedes her den første Daab med guddommelig Myndighed.

Paa Konferencen i Stockholm i April samme Aar vedtoges, at der skulde organiseres en Gren her, endskjønt Med-

lemsantallet kun var 6. En af disse, et trofast Medlem, er her endnu, og skuer med Troens Øje hen paa en fremtidig Udfrielses Dag. De andre fem ere for længe siden forenede med Guds Børn i Zions Land. Siden det ovennævnte Aar, 1861, er der bleven døbt 378 Mænd og Kvinder, af hvilke mange ere emigrerede, nogle vandrede bort paa Afveje, andre gaaede al Kjødets Gang, medens der endnu findes 82 Medlemmer af Kirken her, hvilke udgjøre Gotlands Gren.

For Nærværende ere Udsigterne for Evangeliets Fremme her paa Øen som en Kornmark, der er bleven høstet, men hvor hist og her et Neg er bleven glemt, hvilke kunne opsamles af dem, der komme efter.

Næste Mandag rejser jeg til Stockholm og derfra til andre Dele af Konferencen.

Modtag en venlig Hilsen, hvori Broder Bood forener sig med mig.

Ombord paa Dampskibet Arizona
den 22de Juni 1884.

Præsident Anthon H. Lund.

Kjære Broder!

Da vi nærme os New York, og jeg ved, at De interesseres ved at høre, hvorledes det er gaaet os paa vor Rejse, skriver jeg disse Linier.

I Middags vare vi 291 (eng.) Mile fra Sandy Hook, og om alt gaar vel, ville vi naa New York i Morgen Formiddag. Alle de Helliges Ansigter straale af Glæde ved Tanken om saa snart at see og betræde Josephs Arveland. Vi have i Sandhed været velsignet med baade en hurtig og behagelig Rejse. Der har maaske intet Selskab af Hellige nogensinde før rejst over Atlanterhavet i saa faa Dage som vi. Da vi, naar Alt har været gunstigt, have tilbagelagt 400 (eng.) Mile i 24 Timer, ses det, at Arizona er et af de hurtigstsejlende Skibe, der farer paa Atlanterhavet.

Fredagen den 13de forlode vi Hotellet i Liverpool og gik ombord paa Dampskibet, hvor vi traf vore Sødskende, som afrejste fra Kjøbenhavn den 9de, og bleve snart alle indlogerede. De engelske Hellige gik ombord samme Eftermiddag, hvilket forøgede Emigrantantallet til 506 Sjæle foruden 25 hjemvendende Missionærer.

Om Eftermiddagen kom Præsident J. H. Smith, med nogle Brødre fra Kontoret i Liverpool, ombord paa Dampskibet, og Selskabets Organisation begyndtes ved at vælge E. H. Nye til at være dets Leder paa Vejen til Zion. Efter at Præsident Smith og Brødrene fra Kontoret havde budt os Farvel og givet os deres Lykønskninger, vendte de tilbage; og Selskabet blev derpaa inddelt i flere Afdelinger. Broder Martin blev valgt til at være Præsident over de engelske Emigranter, Broder J. B. Hesse over de danske, Broder N. C. Schougaard over de norske og Broder John Capson over de svenske. Broder J. P. Jensen blev indsat over Selskabets unge ugifte Mænd fra de forskjellige Nationer. Det blev disse 5 Præsidenter paalagt som en af deres Pligter, at kalde hver sin Afdeling sammen til Bøn hver Morgen Kl. 7 og Aften Kl. 9. Vejret var smukt, Indskibningen foregik under den bedste Orden, skjønt Nogle kunde ikke tro, at der mulig kunde rummes saa mange Mennesker i Skibet, hvorved jeg kom i Tanker om Bierne derhjemme, naar en ung eller ny Sværm kommes i en ny Kube, løbende alle ud og ind, som om de søge efter Noget, eller ikke kunne føle sig tilfredse der, men naar Aften kommer, bliver Alting ganske roligt; der er Plads nok, og Intet i Vejen. Saaledes gik

det ogsaa paa Skibet; den næste Dag syntes der at være mere end Plads nok, og Alle vare tilfredse og glade ved at kunne begynde deres Rejse over det mægtige Dyb under saa gunstige Omstændigheder.

Efterat Skibet havde modtaget denne dyrebare Ladning af Herrens Pagtens Folk, gled det sagte ud fra Dokken og efter at Alt var i Orden, begyndtes Overfarten. Der blev afholdt 9 Forsamlinger paa Skibet: tre for de Engelske, tre for de Danske og Norske, og tre for de Svenske. Rejsen har været meget behagelig, og Alle synes at være tilfreds med Opvartningen og den Behandling vi have modtaget; i Modsætning til den Opvartning jeg fik, da jeg for 18 Aar siden som Emigrant rejste over Havet, have Emigranterne nu været som til Gilde hver Dag, siden vi forlod Liverpool, og mange af dem have maaske aldrig før faaet saa god Kost i saa lang Tid. Ingen Storm eller andet Uheld har indtruffet paa Rejsen, men Alt har gaaet saa godt som det kunde ønskes.

Den 23de Juni.

I Morges Kl. 6.30 kom Doktoren ombord, og fandt Alle at være raske. Kl. 8.30 naaede vi Dokken, og Kl. 1.30 vare vi færdige med Toldvæsenet. Rebene bleve løste af alle Kasserne, men disse bleve dog langt fra alle eftersete. Kl. 2.15 kom vi her til Castle-Garden, og Broder Hart vil prøve paa at faa os sendte afsted med Jærnbanen Kl. 5. Om dette ikke vil lykkes, maa vi vente til i Morgen tidlig.

Missionærerne og de Hellige, især de fra Kjøbenhavn, forene sig med mig i at hilse Dem og alle vore Venner, som endnu ere tilbage, paa det venligste.

Deres Broder i Pagten
J. P. Jensen.

Historiske Beviser for Mormons Bogs Troværdighed.

(Fortsat fra Side 287).

„Gud, Skaberen, befalede efter denne Hændelse Teponahuale at gaa til disse store Landstrækninger, og at dele dem blandt Folkene.“ De sige, at den Gang Sprogene bleve forvirrede, var der syv Familier, der talte det samme Sprog, hvilket var Nahuatl, det, som endnu tales af Mexikanerne (Aztecs), og da de forstode hverandre, forenede de sig, og som et Selskab begyndte deres Rejse gjennem forskjellige Lande, eftersom Tilfældet ledte dem, uden at have noget vist Bestemmelsessted, men søgende et passende Sted for Bosættelse. Da de havde vandret saaledes et Aarhundrede (hvilket hos dem var en Tidsperiode af et hundrede og fire Aar) over Bjærge, Floder og Fjorde, hvilke de optegnede i deres Malerier, ankom de til det Sted, hvor de anlagde deres første Koloni i den nordlige Del af dette Kongerige, hvilket de kaldte Tlapalan, der betyder „det røde Land“, for Jordbunden var af den Farve. De give endnu paa alle nyere Kort Navnet „Røde Hav“ til den Havbugt, som ligger imellem Provinsen Ny Mexikos østre Kyst og Sonora; og Floden (Colorado), som flyder ud i den nordlige Del af denne Havbugt, kaldes „den røde Flod“.

For mig er der noget mærkværdigt i Navnet „Tlapalan“, der betyder rødt Land, for „Hue hue Tlapalan“ synes at være det oprindelige Land, hvorfra udgik alle de forskjellige Kolonier, der bebyg-

gede og befolkede Amerika i de tidligste Tider, og ved „Hue hue" forstaas „gammel". Saaledes sige vi „Hue hue Tlapalan" — det gamle (eller oprindelige) røde Land. Vi kunne rimeligt antage, at Landet, i det mindste i Nærheden af det røde Hav, har en lignende Farve, og Josephus siger: „Denne Mand blev kaldet Adam, hvilket i det hebraiske Sprog betyder: En, som er rød; fordi han blev dannet af sammenblandet Jord af den Farve, for saaledes var den oprindelige nyskabte Jord. (2 Antiq. of the Jews, 1ste Kapitel.) I Følge denne Autoritet lære vi da, at den oprindelige Jord var rød, og deraf have vi, efter mine Anskuelser, en ganske naturlig Oprindelse for Ordet „Tlapalan" — røde Land — som brugt for det Land, der ligger nær ved den kaliforniske Havbugt, og „Hue hue Tlapalan", som bruges for det oprindelige Land hinsides Havet, hvorfra Amerikas første Beboere kom.

Historieskriveren Clavigero, som Professor Short anfører paa Side 204, siger: „Chiapaneserne vare den nye Verdens første Beboere, dersom vi kunne stole paa deres Traditioner. De sige, at Votan — Sønnesøn af den berømte gamle Mand, der byggede Arken, for at frelse sig selv og sin Familie fra Syndfloden, og en af dem, som forsøgte at opføre den store Bygning, der skulde naa til Himlen — rejste efter bestemt Opfordring af Herren hen og befolkede dette Land. De sige ligeledes, at den første Befolkning kom fra Norden, og da den ankom til Soconusco, fordelte den sig, saa at Nogle gik og nedsatte sig i Nicaraguay, medens Andre forbleve i Chiapas." Medens han kommenterer over disse og andre af Clavigeros Beretninger, siger Professor Short paa samme Side: „I Følge denne Tradition kom Votan fra Østen, fra den anden Side af Havet, efter guddommelig Befaling, at uddele det nye Kontinents Land blandt 7 Familier, som han bragte med sig." Angaaende denne Kolonis Ankomst fra Øst og ikke fra Vest ville vi maaske gjøre nogle Bemærkninger herefter. Dette synes at være en Gjenstand, hvorom forskjellige Autoriteter ikke stemme overens; og i at følge Ankomsterne af senere Kolonier skulle vi maaske give nogle af vore Anskuelser, berørende dette Emne.

Vi ville nu henvende vor Opmærksomhed til Mormons Bog for et Vidnesbyrd, der bekræfter de historiske Anførelser, vi have gjort i denne Artikel, og der bidrage til at stadfæste denne hellige Bogs guddommelige Oprindelse:

„Hvilken Jared kom med sin Broder og deres Familier, tilligemed nogle Andre og deres Familier, fra det store Taarn paa den Tid, da Herren forvirrede Folkets Tungemaal og svor i sin Vrede, at de skulde blive adspredte over hele Jorden. Og i Overensstemmelse med Herrens Ord blev Folket adspredt.

Og Jareds Broder var en stor og mægtig Mand, og eftersom han var højlig benaadet af Herren, sagde Jared, hans Broder, til ham: Raab til Herren, at han ikke forvirrer os, saa at vi ikke forstaa vore Ord.

Og det skete, at Jareds Broder raabte til Herren, og Herren havde Medlidenhed med Jared, og han forvirrede ikke Jareds Tungemaal; og Jared og hans Broder bleve ikke forvirrede.

Da sagde Jared til sin Broder: Raab atter til Herren, og maaske vil han bortvende sin Vrede fra dem, som ere vore Venner, saa at han ikke forvirrer deres Tungemaal.

Og det skete, at Jareds Broder raabte til Herren, og Herren havde Med-

lidenhed med deres Venner og ligeledes deres Familier, saa at deres Sprog ikke blev forvirret.

Og det skete, at Jared talede atter til sin Broder, sigende: Gaa og adspørg Herren, om han vil drive os ud af Landet; og dersom han vil drive os ud af Landet, da raab til ham om, hvorhen vi skulle gaa. Og hvo ved, om ikke Herren vil føre os frem til et Land, som er det mest udvalgte Land paa hele Jorden. Og om saa sker, lader os da være trofaste imod Herren, saa at vi maa kunne erholde det til vort Arveland.

Og det skete, at Jareds Broder raabte til Herren, i Overensstemmelse med det, som var bleven talet af Jared.

Og det skete, at Herren hørte Jareds Broder og havde Medlidenhed med ham og sagde til ham:

Gaa og samle tilsammen dine Hjorde, baade Han og Hun af hver Slags; og ligeledes af Jordens Sæd af hver Slags, og dine Familier; og ligeledes Jared, din Broder, og hans Familie; og ligeledes dine Venner og deres Familier, og Jareds Venner og deres Familier." (Ethers Bog 1, 33--41.). I de første syv Vers af samme Bogs andet Kapitel læse vi:

„Og det skete, at Jared og hans Broder og deres Familier, og ligeledes Jareds og hans Broders Venner og deres Familier, gik ned i Dalen, som var mod Norden med deres Hjorde, som de havde samlet tilsammen, Han og Hun af hvert Slags; og Dalens Navn var Nimrod, kaldet efter den vældige Jæger.

Og de spændte ogsaa Snarer og fangede Luftens Fugle, og de beredte ogsaa et Kar, hvori de medbragte Fiske af deres Vande;

Og de medbragte ogsaa Deseret, hvilket, naar det udlægges, er en Honningbi; og saaledes førte de Sværme af Bier med sig, og ligeledes alle Slags af det, som var i Landet, Sæd af et hvert Slags.

Og da de vare komne ned i Nimrods Dal, skete det, at Herren kom ned og talede med Jareds Broder; og han stod i en Sky, og Jareds Broder saa ham ikke.

Og Herren befalede dem at gaa langt ind i Ørken, ja, ind i den Del, hvor aldrig noget Menneske havde været, Og det skete, at Herren gik foran dem og talede med dem, medens han stod i en Sky, og han gav Anvisning om, hvor hen de skulde rejse.

Og saaledes vandrede de i Ørken; og det skete, at de byggede Fartøjer, i hvilke de fore over mange Vande, ledte af Herrens Haand bestandigen.

Og Herren vilde ikke tilstede dem at tøve hinsides Havet i Ørken, men han vilde, at de skulde rejse lige ind til det forjættede Land, som var udvalgt fremfor alle andre Lande, hvilket Gud Herren havde bevaret til et retfærdigt Folk."

I den samme Bogs 3die Kapitel 3die Vers finde vi følgende Ord:

„See, o Herre, Du har slaaet os paa Grund af vor Ugudelighed, og har uddrevet os, og i disse mange Aar have vi været i Ørken; ikke desmindre har Du været naadig mod os." Det første Vers af samme Kapitel nævner otte som Antallet paa Skibene, der bleve byggede efter guddommelig Befaling, og i hvilke denne Koloni rejste over det store Dyb. Det sjette Kapitel giver os en omstændelig Beretning om deres Indskibning i disse Skibe, der vare paa Længden af et Træ, med deres Familier, Kreaturer og Fugle, Proviant, Sæd og Frø, o.s.v. og at Herren foraarsagede, at en stærk Vind blæste uafbrudt henimod det forjættede Land.

„Og saaledes bleve de drevne frem paa Vandet i tre hundrede og fire og

fyrretyve Dage. Og de landede paa Kysten af det forjættede Land."

Saaledes have vi fulgt denne lille Kolonis Vandringer fra Taarnet til Amerika, saasom de vandrede under den Almægtiges Vejledning, og vi ville slutte denne Skildring med en kort Sammenligning mellem de to Beretninger. Josephus siger, at Nimrod var en mægtig Mand, Sønnesøn af Kam; Mormons Bog siger om Jareds Broder, at han gik ned i en Dal ved det samme Navn og saaledes kaldet efter en vældig Jæger. Josephus taler om Skibe, i hvilke Nogle fore over Havet, da Gud spredte Folket i alle Retninger fra Taarnet, og førte dem hvorhen han vilde. Vi have set, at Jareds Broder brugte otte Skibe, i hvilke de førtes over det store Dyb. De fleste amerikanske Oldtidshistorieskrivere sige syv, men Francisco Espinosa siger, at Antallet var otte.

De Anførelser, vi i denne Artikel have gjort fra Mormons Bog, hentyde til Dyr, Fugle, Fiske, Bier o. s. v. og til Sæd af alle Slags, der blev samlet efter Herrens Befaling. Boturini anfører paa Side 126, at de syv Familier vandrede i lang Tid i Asien, og bragte med sig Frø, Sæd, Bønner, Peber o. s. v., og at deres Familier formerede sig paa deres Vandringer. Ethers Bog (6te Kapitel 16de Vers) siger: „Og Jareds og hans Broders Venner vare omtrent to og tyve Sjæle i Antal; og de avlede ogsaa Sønner og Døtre, førend de kom til det forjættede Land; derfor begyndte de at blive mange." Uddraget fra Kingsborough siger, at de oprindelige Indianeres Manuskript henviser til Taarnet som „den store Mur", hvilken Herren af det „hule Stykke Træ" saa, da den blev bygget, og han beskuede selv Sprogenes Forvirring iblandt Folkene. Det siges, at Votan var en Sønnesøn af Noah og kom ved Herrens udtrykkelige Bud til dette Land. Jareds Broder gjorde det samme, bedende Herren om ikke at forvirre Jareds eller hans Venners og deres Familiers Sprog. De syv Familier, der uden Tvivl vare de samme, som Votan førte, beholdt et Sprog, der ikke blev blandet. De dannede et Selskab og vandrede tilsammen for mange Aar (104), over Floder, Bjærge og Fjorde. Det samme gjorde Jareds Broders Koloni, der var i Ørkenen for mange Aar, og byggede Skibe, hvori de fore over de mange Vande. Dersom disse Indianeres Optegnelser, der undgik de romerske Katholikers Vandalisme, hvilke fulgte i de spanske Erobreres Spor, ere paalidelige og danne i Forbindelse med Landets oprindelige Beboeres Traditioner en Følgerække af virkelige Hændelser lig dem, der allerede ere saa vidt fremsatte i denne Afhandling, hvem kan da paa en konsekvent Maade nægte Mormons Bogs guddommelige Oprindelse?

(Fortsættes.)

Emigration.

Det næste Selskab af vore Emigranter vil rejse fra Kjøbenhavn den 22de August i Stedet for den 29de. Prisen for Voksne er nedsat Kr. 4. 50. Der vil ogsaa i Aar afgaa et Selskab i Oktober.

Indhold.

Kjøbenhavn.
Udgivet og forlagt af Anthon H. Lund, Lorentzensgade 14, 1ste Sal.
Trykt hos F. E. Bording, Læderstræde 3.